

ETISKE RETNINGSLINJER

for folkevalgte

VEDTATT: 01.11.2012, sist endring vedtatt 12.03.2015

Organ: Skien bystyre

Målsetting:

Hovedmålsettingen for etiske retningslinjer er å unngå situasjoner der det kan reises tvil om den enkelte folkevalgtes uhildethet og upartiskhet. Kommunen legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i sin virksomhet. De folkevalgte har ansvar for å etterleve dette prinsipp. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkeltes etiske holdninger i sin virksomhet som folkevalgt i kommunen.

Ansvar:

De folkevalgte har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge rammene for en god praktisering av dette. Alle folkevalgte har selvstendig ansvar for å søke råd og veiledning i egen partigruppe eller hos ordfører dersom en er usikker på hva som er en forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer. Den enkelte folkevalgte har også et selvstendig ansvar for å ta opp forhold som ikke er i samsvar med kommunens regler.

Habilitet:

Kommuneloven og Forvaltningsloven gir bestemmelser om habilitet som gjelder for alle folkevalgte. Situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser skal unngås, likeledes situasjoner som kan svekke tilliten til deres upartiskhet. Alle må gjøre seg kjent med disse lovene og følge fastsatte bestemmelser. Eksempler på interessekonflikter **kan** være:

- Forretningsmessige forhold til noen av partene i saker man skal behandle som folkevalgt.
- Formelle roller i interesseorganisasjoner som har partsinteresse i saker man skal behandle som folkevalgt.
- Personlige økonomiske interesser som kan føre til at en kommer i en konkurranse-situasjon eller i en lojalitetskonflikt i forhold til kommunens interesser.
- Familiære og andre nære sosiale forbindelser.

For å sikre allmennhetens innsyn og øke innbyggernes trygghet for uhildete beslutninger er folkevalgte i Skien pålagt å registrere sine verv og økonomiske interesser i KS Styrevervregister.

Gaver eller mottak av gjenytelser.

Folkevalgte skal ikke ta imot gaver eller personlige fordeler som er egnet til å svekke tilliten til den folkevalgtes upartiskhet. Ved tilbud om slike gaver og liknende skal ordfører kontaktes. Gaver skal returneres sammen med et brev som redegjør for kommunens regler om dette. Gaver omfatter ikke bare materielle gjenstander, men også andre fordeler, eks i form av personlige rabatter ved kjøp av varer og tjenester. Gaver av helt ubetydelig verdi omfattes ikke av regelverket. Reiser, opphold og representasjon i faglig sammenheng skal kun dekkes av kommunen. Unntak fra dette kan bare skje etter godkjenning av ordfører. Moderate former for gjestfrihet og representasjon kan høre med i et samarbeidsforhold og informasjonsutvikling. Graden av slik oppmerksomhet fra eksterne forbindelser må ikke utvikles slik at den kan svekke tilliten til den folkevalgtes upartiskhet.

Ved representasjonsmiddager der folkevalgte er vertskap kan tipsen som blir gitt være på inntil 10 % for regninger under 1000 kr. – og inntil 5 % på regninger over 1000 kr.

Åpenhet.

Offentlighet og åpen diskusjon er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Politiske beslutningsprosesser i Skien skal være preget av åpenhet, meroffentlighet og innsyn så langt personvern hensyn gjør det mulig. Personer med partsinteresser og allmennheten skal gis gode muligheter for å gjøre seg kjent med kommunens virksomhet, og få innsikt i hvordan kommunen skjøtter sine oppgaver. Skien kommunes hjemmeside skal bidra til å gi innbyggerne og andre interesserte innsyn i politiske og administrative prosesser, og i regelverket som regulerer disse.

Mellommenneskelige forhold.

Gode mellommenneskelige forhold preges av kommunikasjon, åpenhet, respekt og toleranse. Folkevalgte må være seg bevisst sin rolle- og sitt kollektive ansvar som arbeidsgiver og det forutsettes at politikerne kommuniserer med respekt overfor ansatte og overfor hverandre på tvers av partigrenser. Enhver form for mobbing er uakseptabel.

Likebehandling.

Innbyggerne skal alltid møtes på en måte som styrker tilliten til den kommunale forvaltningen. I Skien kommune skal vi legge vekt på likebehandling uavhengig av kjønn, religion, legning, etnisk tilhørighet eller funksjonsnivå.

Folkevalgte plikter å overholde de lover, forskrifter og retningslinjer som gjelder for kommunens virksomhet.

Omgangsform mellom representanter og administrasjon.

De folkevalgte har et selvstendig ansvar for å omtale kommunen på en redelig måte. Dette innebærer at det er vesentlig at saker som tas opp i offentlige organer baseres på faktiske forhold.

Mellom representantene er det viktig at man både i tiltale og omtale viser hverandre respekt. Dette gjelder enten man arbeider sammen for eksempel i hovedutvalg eller om man taler fra talerstol.

I omtalen av andre personer skal man unngå å karakterisere disse.

Når representantene i møter finner det nødvendig å ta opp forhold som gjelder kommunens administrasjon skal dette skje med rådmannen eller dennes representant.

Forhold vedrørende den enkelte ansatte skal ikke bringes opp i møter med mindre særskilte grunner taler for det eller slike forhold tilligger et utvalgs arbeidsområde.

Bruk av dokumenter og symboler

Kommunens brevhode og logo skal aldri brukes i privat korrespondanse.

Taushetsplikt:

Forvaltningslovens regler om taushetsplikt, gjelder også for folkevalgte.

Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kommunen, må ikke utleveres til andre og ikke brukes til personlig vinning. De kan heller ikke formidles via media.

Når en sak behandles for lukkede dører etter kommuneloven § 31, plikter de folkevalgte å bevare taushet om opplysninger som etter lov er underlagt taushetsplikt.

Taushetsplikten gjelder også når man ikke lenger er folkevalgt.

Kommunikasjon i sosiale medier

De sosiale mediene utfordrer den enkelte ekstra på å være **bevisst egen kommunikasjon**.

Sosiale medier preges av å inneholde uformell kommunikasjon, linjene mellom rollen som folkevalgt og privatliv viskes ut, spredningen av informasjon går raskt og når alle som ønsker tilgang til den.

Det er viktig å ivareta en profesjonalitet i kommunikasjonen. Dette innebærer at den enkelte:

- Bare deler informasjon som er troverdig og kan etterprøves
- Ivaretar taushetsplikt
- Benytter sikre medier ved håndtering av fortrolig informasjon

Spesielt stilles det ekstra krav til bevissthet i situasjoner som involverer mer sårbare grupper og personer som mottar tjenester fra kommunen eller som har saker under behandling.

De etiske retningslinjer gjelder like mye på nett som utenfor nett.

Når vi er i tvil?

Etiske utfordringer elimineres ikke fullt ut ved detaljerte lokale regler.

I Skien kommune sikres derfor en høy etisk standard ved en kombinasjon av regler og vilje til etisk refleksjon blant folkevalgte. Navigasjonshjulet fra Humanistisk Akademi reiser sentrale spørsmål som vi er forpliktet til å ha et aktivt forhold til:

Er det lovlig? - Jus

Er det i samsvar med verdiene våre? - Identitet

Er det riktig? - Moral

Beholder vi vår troverdighet? - Omdømme

Lønner det seg? - Økonomi

Lar det seg begrunne? - Etikk

De respektive politiske partiene har en viktig rolle for å skape et godt handlingsmiljø.

Den enkelte folkevalgte har et selvstendig ansvar for å følge retningslinjene.

